

Ekonomisk samordning i EU

Lars Calmfors

LO-seminarium

18/3-2011

FINANSPOLITISKA RÅDET

SWEDISH FISCAL POLICY COUNCIL

Varför samordning på EU-nivå?

1. Externaliteter i förhållande till andra länder
  - kapitalförluster för långivare
  - behov av *bail-outs*
  - inflation (euroområdet)
2. Metod för mer bindande regler och (budget)mål
  - regler och (budget)mål för att politiken inte ska bli alltför kortsiktig
  - europeisk *commitment* kan göra regler och mål mer bindande

Områden

- Förstärkning av stabilitetspakten
- Bredare makroekonomisk övervakning
- Starkare nationella finanspolitiska ramverk
- Permanent krishanteringssystem
- Europakt ”för konkurrenskraft och konvergens”

Stabilitetspaktens efterlevnad

- Tidigare och mer gradvisa sanktioner
  - redan i den preventiva delen (för att nå medelfristiga budgetmål)
  - årlig tillväxt av offentliga utgifter får inte överstiga referensvärde för medelfristig BNP-tillväxt
- Större vikt för skuldkriteriet – klarläggande av *sufficiently diminishing debt reduction*
- Omvänd kvalificerad majoritet?
  - det ursprungliga tyska förslaget
  - blockerande minoriteter

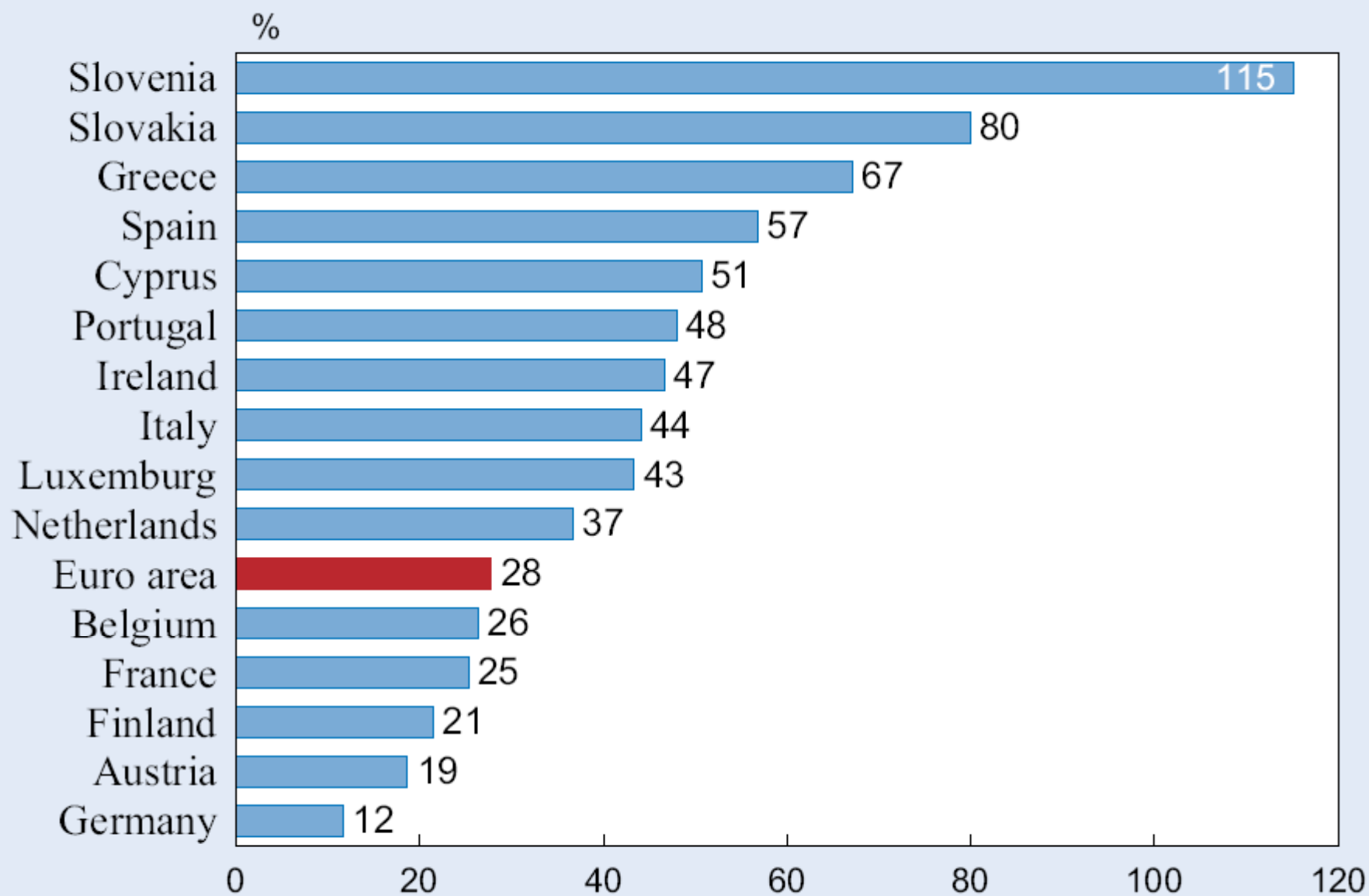
Överträdelser av EUs finanspolitiska regler

	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Belgien										X	X	X
Bulgarien											X	X
Cypern						X					X	X
Danmark												X
Estland												
Finland												X
Frankrike				X	X	X	X		X	X	X	X
Grekland		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Irland										X	X	X
Italien			X		X	X	X	X		X	X	X
Lettland										X	X	X
Litauen										X	X	X
Luxemburg												
Malta						X				X	X	X
Nederländerna					X						X	X
Polen						X	X	X		X	X	X
Portugal			X			X	X	X		X	X	X
Rumänien										X	X	X
Slovakien								X			X	X
Slovenien											X	X
Spanien										X	X	X
Storbritannien					X	X	X			X	X	X
Sverige												
Tjeckien							X				X	X
Tyskland	X			X	X	X	X			X	X	X
Ungern						X	X	X	X	X	X	X
Österrike	X		X			X				X	X	X

Bredare makroekonomisk övervakning

- Tidigare identifiera makroekonomiska obalanser (överhettningar)
- Varningsmekanism - resultattavla
  - bytesbalans
  - utlandsskuld
  - relativa kostnader
  - kredittillväxt
  - tillgångspriser
- Förfarande vid alltför stora obalanser (*Excessive Imbalances Procedure*)
  - möjlighet till finansiella sanktioner

Price developments^{a)} 1995-2009

Nationella finanspolitiska ramverk

- Statistik och redovisning
- *multi-annual fiscal framework*
- *Top-down approach* för budgeten
- Oberoende granskningsorgan (finanspolitiska råd)

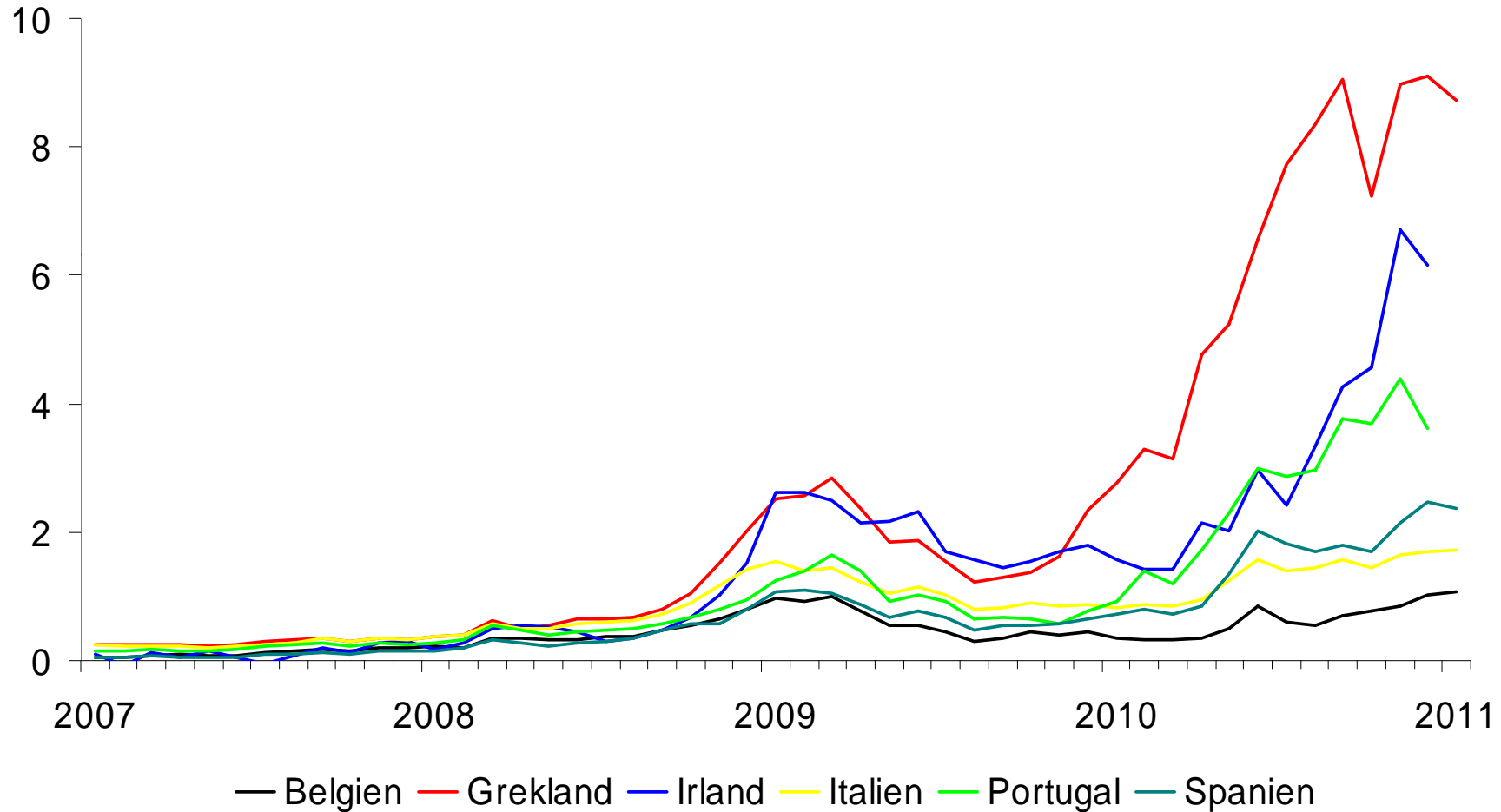
Den europeiska stabilitetsmekanismen

- EFSF (European Financial Stability Facility) förvandlas till ESM (European Stability Mechanism) 2013
  - kapacitet på 500 mdr euro
  - avtalad kapacitet för EFSF ska göras operativ
- Likviditetsstöd om staten bedöms som solvent
- Förhandlingar med långivarna om staten bedöms som insolvent
- Enskilda länder måste låna med *Collective Action Clauses*
  - kvalificerad majoritet av långgivare kan besluta om omstrukturering av lån

Grundläggande problemställning

- Fungerar lösning **från fall till fall**?
- *Moral hazard* kontra risk för systemkollaps
- **Marknadsdisciplinen** har inte fungerat på grund av marknadernas bristande förutseende
- Men **regeldisciplin** har inte heller fungerat
- ECBs roll

Räntedifferenser mot Tyskland på tioåriga statsobligationer, procentenheter

Europakt för konkurrenskraft och konvergens ("fokuserad och handlingsorienterad")

- Mer ambitiösa åtaganden för euroländer plus andra som vill ansluta sig
- Misch-masch av frågor
- Löneutveckling i linje med produktiviteten
  - "iakttagande av nationella traditioner på arbetsmarknaden"
  - lönesättningsarrangemangen (centraliseringsgraden, indexering)
  - offentlig sektor
  - avreglering, utbildning, FoU, infrastruktur

Europakten forts.

- Sysselsättning
- Offentliga finanser
  - pensionssystem och långsiktig hållbarhet
  - nationella finanspolitiska regler
- Finansiell stabilitet